

Sygn. akt: I ACz 400/14

POSTANOWIENIE

Dnia 25 marca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący : SSA Elżbieta Uznańska

Sędziowie : SA Anna Kowacz-Braun, SA Grzegorz Krężolek [spr]

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2014 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela K. S.

przy udziale dłużnika (...) s.r.o. z siedzibą w (...) / Republika Słowacji / o wydanie zaświadczenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego

na skutek zażalenia wnioskodawczyni

od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 30 grudnia 2013 r., sygn. akt : I Co 492/13

Postanawia

Oddalić zażalenie.

Sygn. akt : I ACz 400/14

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 30 grudnia 2013r Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił wniosek K. S. domagającej się wydania zaświadczenia stwierdzającego , że wyrok zaoczny Sądu Okręgowego wydany w dniu 19 lipca 2013r , w sprawie o sygnaturze I C 429/12 stanowi europejski tytuł egzekucyjny.

W motywach rozstrzygnięcia, po przedstawieniu przesłanek od spełnienia których zależy uznanie orzeczenia wydanego przez Sąd polski za tego rodzaju tytuł w sprawach niespornych , ocenił , że brak jest podstaw by wydać zaświadczenie europejskiego tytułu egzekucyjnego.

Podstawą takiej oceny orzeczenia z dnia 19 lipca 2013r było , w ocenie Sądu I instancji , brzmienie mającego przy rozpoznawaniu żądania wnioskodawczyni zastosowanie art. 14 ust. 1 lit.d/ Rozporządzenia [WE] nr 805/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004r w sprawie utworzenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego dla roszczeń bezroponych { DzU Urz. UE L 143 z 30 04 2004r s.15 ; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne , rozdział 19 t.7s. 38 }

Sąd stanął na stanowisku , że orzeczenie zaoczne wydane przeciwko uczestnikowi (...) s r o z siedzibą (...) / Republika Słowacji / , w zakresie sposobu doręczenia temu podmiotowi , będącemu pozwanym w sprawie I C 429/12 , nie spełnia minimalnych standardów wskazanych w Rozdziale III Rozporządzenia. W szczególności doręczenie spółce prawa słowackiego pozwu wszczynającego postępowanie przed Sądem państwa wydania wraz ze stosownymi pouczeniami mającymi gwarantować możliwość podjęcia obrony przed roszczeniami zgłoszonymi w pozwie K. S. oraz dotyczącymi przysługujących pozwanej uprawnień procesowych związanych z zaskarżeniem orzeczenia kończącego postępowanie rozpoznawcze nie odpowiadało wymaganiom o jakich stanowi art. 14 ust.1 lit. d/ Rozporządzenia.

W zażaleniu od tego orzeczenia wnioskodawczyni, zaskarżając je w całości domagała się jego zreformowania i uwzględnienia żądania wniosku.

W ramach żądania ewentualnego wносиła o uchylenie postanowienia i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Środek odwoławczy został oparty na zarzucie naruszenia art. 795 [1] §1 kpc w następstwie nieprawidłowego zastosowania tej normy.

Realizacji tego zarzutu autor zażalenia upatrywał w tym, że pomimo spełnienia wszystkich przesłanek ustawowych wydania zaświadczenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego w odniesieniu do rozstrzygnięcia z dnia 19 lipca 2013r w sprawie I C 429/12 Sąd I instancji żądanie wnioskodawczyni oddalił.

W obszernym uzasadnieniu środka odwoławczego wskazywano, że w ramach postępowania rozpoznawczego po którego przeprowadzeniu został wydany wyrok zaoczny, spółka słowacka została prawidłowo zawiadomiona o toczącym się sporze i jego przedmiocie, na adres jej siedziby ujawniony we właściwym rejestrze prowadzonym dla podmiotów gospodarczych - spółek, prowadzonym zgodnie z prawem słowackim. Korespondencja ta, zgodnie z mającą zastosowanie słowacką ustawą procesową [§ 48 ust. 2] została uznana za doręczoną przy zastosowaniu fikcji prawnej doręczenia korespondencji nie odebranej, skierowanej na adres siedziby podmiotu korporacyjnego ujawnionego w rejestrze.

Taki sposób doręczenia, zdaniem żalącej się, skoro został uznany przez Sąd państwa wydania za wystarczający do wydania merytorycznego rozstrzygnięcia tym samym winien prowadzić do oceny, że wobec takiego tytułu winno być wydane zaświadczenie ETE albowiem poprzez doręczenie dokonane w opisanej, dopuszczalnej prawem słowackim formie, zostały zachowane gwarancje procesowe przeciwniczki wnioskodawczyni nawet w szerszym ich wymiarze niż tego wymagają przepisy Rozporządzenia nr 805/2004 z dnia 21 kwietnia 2004r.

Dodatkowym argumentem za wyrażoną oceną miało być brzmienie punktu 21 tego aktu zgodnie z którym w sytuacji konieczności doręczenia dokumentu z jednego państwa członkowskiego do drugiego Rozporządzenie to ma być stosowane łącznie z postanowieniami Rozporządzenia nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych [DzU UE L z dnia 10 grudnia 2007 publ. DzU U. UE L. 2007 .324.79. Sposób doręczenia spółce prawa słowackiego korespondencji sądowej związanej z postępowaniem był natomiast w pełni zgodny z brzmieniem tegoż.

W podsumowaniu swojego stanowiska żaląca się stwierdziła, że wykładnia mających w sprawie zastosowanie norm Rozporządzenia nr 805/2004 dokonana przez Sąd I instancji przeczy założeniu ustawodawcy europejskiego zgodnie z którym uzyskanie zaświadczenia ETE w sprawach niespornych ma być odformalizowane i nakierowane na przyspieszenie możliwości realizacji tytułów uzyskanych w państwie członkowskim ich wydania.

Rozpoznając zażalenie Sąd Apelacyjny rozważył :

Środek odwoławczy K. S. nie jest uzasadniony i podlega oddaleniu.

Zgodnie z normą art. 795[1] §1 kpc wydanie zaświadczenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego jest możliwe wówczas gdy tytuł egzekucyjny w postaci orzeczenia Sądu państwa wydania, ugody zawartej przed takim Sądem lub zatwierdzonej przez Sąd spełnia warunki określone w przepisach odrębnych.

Tymi przepisami są normy Rozporządzenia [WE] nr 805/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004r, które jako akt prawa europejskiego ma bezpośrednie - ex proprio vigore - zastosowanie w każdym Państwie Członkowskim Unii Europejskiej / za wyjątkiem Danii/

Uzyskanie zaświadczenia ETE - w odniesieniu do roszczeń bezspornych w rozumieniu art. 3 ust.1 lit b/ lub c/ Rozporządzenia na jego podstawie z jednej strony upraszcza możliwość doprowadzenia do realizacji [egzekucji]

objętego nim tytułu bez konieczności uznawania w państwie wykonania oraz stwierdzania tam jego wykonalności z drugiej jednak strony niezbędnym jest aby uzyskanie go w drodze orzeczenia sądowego państwa wydania było poprzedzone procedurą kontrolną zmierzającą do potwierdzenia tego , że postępowanie zakończone wydaniem takiego tytułu odpowiadało minimalnym standardom określonym przez rozdział III Rozporządzenia / argument z art. 6 ust. 1 lit c/ oraz art. 12 ust 1 /

Nie może budzić wątpliwości , że wyrok zaoczny z dnia 19 lipca 2013r wydany przez Sąd Okręgowy w Krakowie w sprawie o sygnaturze I C 429/12 , od którego pozwana spółka prawa słowackiego nie wniosła sprzeciwu jest orzeczeniem dotyczącym roszczenia bezropego w rozumieniu art 3 ust. 1 lit b/ Rozporządzenia.

Jak wynika z akt tego postępowania odpis pozwu wraz ze stosownymi pouczeniami dla pozwanej dotyczącymi konsekwencji nie podjęcia obrony jej praw procesowych wobec żądania zawartego pozwie został przesłany na adres jej siedziby ujawniony w rejestrze prowadzonym według przepisów prawa słowackiego , a następnie nie odebrany przez(...)s r o w M. (...)V., pozostawiony w aktach ze skutkiem doręczenia przy wykorzystaniu jego fikcji prawnej , dopuszczonej po myśli §48 ust.2 słowackiej ustawy procesowej/ k. 198-200 akt I C 429 /12 Sądu Okręgowego w Krakowie w załączeniu.

Na ten sposób doręczenia , uznanego przez Sąd Okręgowy rozstrzygający spór stron za prawidłowy , powołuje się autorka zażalenia twierdząc , że taka forma zapewnienia gwarancji procesowych jej przeciwniczki procesowej jest wystarczająca także do tego aby uznawać , iż tym samym odpowiada ono minimalnym standardom wyznaczonym przez Rozdział III Rozporządzenia nr 805/2004.

Stanowisko to jednak nie jest trafne , a pomija także okoliczność faktyczną dotyczącą tego , w jaki sposób wydany przez Sąd Okręgowy wyrok zaoczny został doręczony w jego odpisie pozwanej spółce wraz z pouczeniami o prawie , terminie i sposobie wniesienia od tego orzeczenia przewidzianego przez ustawę procesową państwa wydania środka zaskarżenia w postaci sprzeciwu. / art. 343 kpc/

Doręczenie to, wprawdzie zawierając wymagane pouczenie , zostało jednak dokonane, w powołaniu się na art. 14 Rozporządzenia nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 ; którego znaczenie także jest w motywach zażalenia eksponowane ; bezpośrednio droga pocztową - listem poleconym za potwierdzeniem odbioru. Korespondencja ta wróciła do Sądu Okręgowego nie doręczona ze wskazaniem , iż adresat jest nieznanym. / por. k. 328 akt I C 429/12 - w załączeniu /

Jeszcze raz należy podkreślić , że art. 12 Rozporządzenia nr 805/ 2004 jednoznacznie wskazuje , że tytułowi wydanemu w sprawie o roszczenia bezropne może być nadane zaświadczenie ETE jedynie wówczas gdy postępowanie sądowe w państwie członkowskim wydania spełniło wymagania określone w rozdziale III tego aktu.

W przypadku korespondencji kierowanej przez Sąd do strony pozwanej - spółki prawa słowackiego - w ramach postępowania rozpoznawczego w sprawie I C 429/12- w obu jej elementach: przy doręczaniu pozwu oraz odpisu wyroku zaocznego następowało ono bez zwrotnego potwierdzenia odbioru jej przez spółkę.

Zatem aby minimalne standardy wskazane w rozdziale III Rozporządzenia były zrealizowane wobec podmiotu , który nie miał siedziby w państwie wydania , koniecznym było aby dokumenty sądowe dla niej przeznaczone zostały złożone na poczcie lub we właściwym organie władzy publicznej wraz z pisemnym powiadomieniem o takim złożeniu , pozostawionym w skrzynce pocztowej odbiorcy , a przy tym powiadomienie to wyraźnie określało charakter doręczanego dokumentu jako sądowego, lub skutek prawny powiadomienia jako równoznaczny z doręczeniem i powodującego uruchomienie biegu terminów / argument z art. 14 ust. 1 lit d/ Rozporządzenia/

Sposób ten , podobnie jak i inne sposoby doręczenia bez potwierdzenia odbioru przez drugą stronę wymienione w art. 14 Rozporządzenia opierają się na założeniu dużego prawdopodobieństwa tego , doręczenie nastąpiło skutecznie i wobec tego adresat miał rzeczywistą możliwość zapoznania się z doręczaną mu korespondencją. Przepis ten stanowi

przy tym uzupełnienie normy art. 13 Rozporządzenia , która zakłada pewność takiego skutku , w odniesieniu do doręczanej korespondencji gdy podmiot wysyłający dysponuje potwierdzeniem jej odbioru przez adresata.

Wykorzystanie jednak tego uregulowania z punktu widzenia oceny żądania nadania tytułowi , zaświadczenia ETE wymaga aby adres drugiej strony sporu był adresem pewnym.

Jego określenie nie może być związane z wykorzystaniem fikcji prawnej doręczenia jedynie w tej drodze uznawanego za skuteczne na etapie postępowania rozpoznawczego , po którego przeprowadzeniu tytuł został wydany.

Na niej , wynikającej z brzmienia § 48 ust. 2 słowackiej ustawy procesowej , opierało się uznanie przez Sąd polski [państwa wydania] , że pozew wraz z załącznikami został spółce (...) s. r. o. prawidłowo doręczony na adres widniejący w rejestrze prowadzonym, przez państwo jej siedziby , i tylko na tej podstawie dokumenty te zostały pozostawione w aktach ze skutkiem doręczenia nie tylko bez rzeczywistego doręczenia tej korespondencji stronie sporu ale także bez pozytywnej weryfikacji , tego czy adres siedziby pozwanej spółki jest adresem tego podmiotu. Kolejne doręczenie , obejmujące odpis wyroku zaocznego wraz z pouczeniem o prawie wniesienia sprzeciwu , tym bardziej nie może być uznane za takie , które odpowiada wymaganiu o jakim mowa w art. 14 ust.1 lit d/ Rozporządzenia skoro , będąc skierowane w formie przewidzianej przez art. 14 Rozporządzenia nr 1393/ 2007r nie okazało się dokonany , a korespondencja została zwrócona z adnotacją „ adresat nieznan ”

W takiej sytuacji przeciwko możliwości uwzględnienia wniosku K. S. przemawia także i to , że strona bierna sporu w sprawie I C 429/122 prowadzonego przez Sąd Okręgowy w Krakowie byłaby , przy jego uwzględnieniu, pozbawiona realnej możliwości skorzystania z mechanizmu kontroli zaświadczenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego o jakim mowa w art. 19 Rozporządzenia , która to norma przy wykluczeniu możliwości takiej kontroli już w ramach etapu wykonania orzeczenia objętego zaświadczeniem ETE [por art. 21 ust.2 Rozporządzenia] ma szczególne znaczenie gwarancyjne.

Z podanych wyżej przyczyn , w uznaniu zażalenia za nieuzasadnione , Sąd Apelacyjny orzekł o jego oddaleniu, na podstawie art. 385 kpc w zw z art. 397 §2 kpc.